

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 211/2023-27

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Jany Laššákovej a Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **JUDr. Mareka Letkovského**, správcu úpadcu NAVIGRAF GROUP s. r. o., Legionárska 1/C, Bratislava, IČO 42 261 414, zastúpeného advokátskou kanceláriou LEGALSKILLS.SK, s. r. o., Legionárska 1/C, Bratislava, v mene ktorej koná advokátka a konateľka JUDr. Magdaléna Kollárová, proti postupu Okresného súdu Bratislava I (toho času Mestský súd Bratislava III) v konaní vedenom pod sp. zn. 37Cbi/10/2018 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 37Cbi/10/2018 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Mestskému súdu Bratislava III **prikazuje**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 37Cbi/10/2018 konal bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadosťučinenie **1 200 eur**, ktoré mu **je** Mestský súd Bratislava III **povinný** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Sťažovateľovi **priznáva** náhradu trov právneho zastúpenia **796,28 eur**, ktorú **je** Mestský súd Bratislava III **povinný** zaplatiť právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 19. januára 2023 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci bez

zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 37Cbi/10/2018 (ďalej len „napadnuté konanie“). Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov, priznal sťažovateľovi finančné zadosťučinenie 2 102,71 eur a náhradu trov konania na účet jeho právneho zástupcu.

2. Uznesením č. k. II. ÚS 211/2023-13 z 26. apríla 2023 ústavný súd ústavnú sťažnosť prijal na ďalšie konanie v rozsahu namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní a vo zvyšnej časti ústavnú sťažnosť odmietol.

3. Z ústavnej sťažnosti a pripojeného spisu všeobecného súdu vyplýva, že v napadnutom konaní sa sťažovateľ ako správca úpadcu NAVIGRAF GROUP s. r. o., Trenčianska 47, Bratislava, IČO 46 354 620, domáha proti žalovanému, konateľovi úpadcu, uloženia povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu podľa § 11 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze“). Konanie začalo podaním žaloby 28. februára 2018. Dňa 18. apríla 2018 vyzval okresný súd žalovaného na vyjadrenie k žalobe a na zvolenie si advokáta na zastupovanie v konaní. Žalovaný doručil svoje vyjadrenie súdu 8. mája 2018, pričom okresný súd ho zaslal sťažovateľovi 3. októbra 2018. Dňa 17. októbra 2018 doručil sťažovateľ svoju repliku súdu a túto súd 13. februára 2019 odoslal žalovanému. Dňa 18. februára 2019 doručil žalovaný svoju dupliku, ktorá bola súdom doručovaná sťažovateľovi 4. novembra 2019. Dňa 21. mája 2020 bol spis pridelený do oddelenia Spory vyvolané konkurzmi a pridelený zákonnej sudkyňi JUDr. Antónii Bednarčík, ktorá 27. apríla 2022 vyjadrila svoj nesúhlas s pridelením spisu, a následne bol tento spis 4. mája 2022 prevedený do oddelenia Iné podania konkurzy a reštrukturalizácie a bol pridelený zákonnej sudkyňi JUDr. Lenke Čadanovej. Okresný súd 18. novembra 2022 nariadil termín pojednávania na 26. január 2023, ktoré bolo odročené na účel vyhlásenia rozsudku na 13. február 2023. Dňa 13. februára 2023 okresný súd vyhlásil rozsudok, ktorý v ten istý deň aj doručil stranám sporu. Žalovaný podal proti rozsudku 17. februára 2023 odvolanie. Okresný súd vydal 21. februára 2023 uznesenie o uložení povinnosti žalovanému na zaplatenie súdneho poplatku za odvolanie. Dňa 12. mája 2023 bolo odvolanie žalovaného doručované sťažovateľovi na vyjadrenie.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Proti postupu okresného súdu v napadnutom konaní podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje, že v napadnutom konaní dochádza k vzniku zbytočných prietáhov, ktoré nie sú zapríčinené faktickou či právnou zložitou sporu, či správaním sťažovateľa, ale výhradne nečinnosťou okresného súdu. Konanie začalo podaním žaloby 28. februára 2018 a do dňa podania tejto ústavnej sťažnosti nie je právoplatne skončené. Dňa 18. októbra 2018 podal sťažovateľ repliku k žalobnej odpovedi žalovaného, pričom duplika žalovaného mu bola doručená až 28. októbra 2019, hoci samotný žalovaný ju okresnému súdu doručil už 14. februára 2019. Prvé pojednávanie bolo okresným súdom nariadené až 18. novembra 2022 na 26. január 2023. Sťažovateľ sa obrátil

na okresný súd viacerými žiadosťami o poskytnutie informácií o stave konania (žiadosti z 28. 9. 2018, 1. 4. 2019, 10. 7. 2019), resp. žiadal o nariadenie termínu pojednávania (žiadosti z 5. 4. 2022 a 14. 4. 2022). Poukazuje na skutočnosť, že od podania žaloby uplynulo viac ako 4 a pol roka bez toho, aby bolo vo veci rozhodnuté v prvej inštancii alebo dokonca nariadený prvý termín pojednávania. Sťažovateľ si uvedomuje, že do práce a rozhodovania súdov zasiahla aj pandémia ochorenia COVID-19, avšak ani to nemôže byť ospravedlnením takej dlhej nečinnosti súdu, najmä pri uvážení skutočnosti, že strany sporu reagovali vo vzťahu k súdu vždy včas a bez zbytočného meškania. Sťažovateľ považuje za neospravedliteľné, ak pre dlhodobú nečinnosť súdu nie je možné skončiť súdne konanie, ktoré je vedené v prospech veriteľov prihlásených do konkurzu, ktorí od roku 2017 čakajú na to, v akej miere a či vôbec budú v konkurze uspokojovaní. Dňa 28. októbra 2022 bola predsedovi okresného súdu doručená sťažnosť sťažovateľa na prieťahy v konaní, ktorá bola vyhodnotená ako podaná dôvodne, a to „v období od 28.10.2019, kedy súd doručil žalobcovi na vedomie dupliku žalovaného, do 18.11.2022, kedy súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 26.01.2023“. Nečinnosť okresného súdu poškodzuje sťažovateľa okrem iného aj finančne vzhľadom na to, že aj toto súdne konanie bráni možnosti ukončenia konkurzu, čím sa konkurzné konanie predlžuje, zvyšujú sa jeho náklady, čo má vplyv na výšku uspokojenia prihlásených veriteľov, a aj vzhľadom na zdražovanie a výraznú infláciu sa finančné prostriedky, ktoré sú predmetom žaloby, výrazne znehodnotili. Svojou nečinnosťou okresný súd porušil svoje povinnosti, v dôsledku čoho došlo k prieťahom v konaní, a tým aj k porušeniu označených práv sťažovateľa.

III.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľa

III.1. Vyjadrenie okresného súdu:

5. Okresný súd k ústavnej sťažnosti uviedol, že vec bola pôvodne pridelená na prejednanie a rozhodnutie zákonnému sudcovi JUDr. Vladimírovi Sklenkovi. Na základe dodatku č. 4 k rozvrhu práce okresného súdu na rok 2020 bola vec 21. mája 2020 pridelená zákonnej sudkyňi JUDr. Antónii Bednarčík. V zmysle mylného zápisu však bola predmetná vec 4. mája 2022 prevedená na iné oddelenie a následne bola zapísaná pod sp. zn. 33NcKR/12/2022, pričom zákonnou sudkyňou sa stala JUDr. Lenka Čadanová. Okresný súd zároveň chronologicky popísal priebeh napadnutého konania, pričom vo vzťahu k nemu, ako aj dĺžke konania uviedol, že súd vo veci nekonal bezodkladne, a to v období od 28. októbra 2019, keď súd doručil sťažovateľovi na vedomie dupliku žalovaného, do 18. novembra 2022, keď súd vo veci nariadil pojednávanie na 26. január 2023. Po nariadenom termíne pojednávania až po súčasnosť však podľa vyjadrenia okresného súdu nie je nečinný a postupuje v súlade s ustanoveniami Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), a to aj napriek enormnej zaťaženosti okresného súdu. Predseda okresného súdu poukázal na extrémnu zaťaženosť zákonnej sudkyne v jej súdnych oddeleniach, v dôsledku ktorej nemôže niesť subjektívnu zodpovednosť za vznikajúce prieťahy v súdnych konaniach. Zároveň uviedol, že na plynulosť a rýchlosť konania prispelo aj prerozdeľovanie vecí z dôvodu personálnych zmien na okresnom súde, keď v napadnutom konaní došlo trikrát k zmene zákonného sudcu. Požiadal, aby ústavný súd konštatoval objektívnu zodpovednosť Slovenskej republiky za stav na okresnom súde, a v prípade, ak ústavný súd dospeje k záveru, že právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez

zbytočných prietahov porušené bolo, žiada, aby vzhľadom na už uvedené skutočnosti ústavný súd zvážil dôvodnosť a primeranosť finančného zadosťučinenia, a v tejto súvislosti aby prihliadol aj na skutočnosť, že súd vo veci konal čo možno najplynulejšie, pokiaľ mu to dovoľujú objektívne okolnosti. Zároveň vyjadril presvedčenie o neprimeranosti výšky sťažovateľom požadovaného primeraného zadosťučinenia.

III.2. Replika sťažovateľa:

6. Sťažovateľ vo svojej replike uviedol:

a) Pracovná vyťaženosť súdu, resp. uvádzané personálne zmeny a prerozdelenia spisov, nemôžu byť ospravedlnením takej dlhej nečinnosti okresného súdu v danej veci, najmä pri uvážení skutočností, že strany sporu reagovali vo vzťahu k súdu vždy včas a bez zbytočného meškania. V napadnutom konaní na zistenie skutkového a právneho stavu veci postačovalo len jedno pojednávanie a na druhom pojednávaní už bol len vynesovaný rozsudok. Nešlo teda o skutkovo, resp. právne nadmieru náročnú vec.

b) K zbytočným prietahom došlo už pred uvádzanými personálnymi zmenami, ktoré s dĺžkou trvania konania síce súvisia, avšak ani tieto zmeny nemôžu vyvinúť okresný súd z porušenia jeho povinností konať bez zbytočných prietahov.

c) Zákonná sudkyňa podľa vyjadrenia okresného súdu nastúpila do funkcie 7. decembra 2021, čo je takmer 4 roky po podaní žaloby, a teda jej pracovná zaťaženosť mohla mať len menšinový vplyv na celkovú dĺžku zbytočných prietahov, pričom zbytočné prietahy boli v konaní preukázané už pred jej nástupom do funkcie, ktoré pretrvávali aj potom, a k posunu došlo až po opakovaných urgenciách a sťažnosti sťažovateľa.

d) Sťažovateľ požaduje len finančné zadosťučinenie za nesporné a preukázané znehodnotenie finančných prostriedkov počas preukázaných zbytočných prietahov, teda zastáva názor, že jeho výška je primeraná a spravodlivá, keďže sťažovateľ sa domáha len toho, na čo by mal nárok, keby okresný súd konal v súlade s právnymi predpismi.

e) Čo sa týka argumentu, že okresný súd vo veci konal čo najplynulejšie, poukazuje na to, že vo veci bolo nariadené pojednávanie po viac ako 4 a pol roku, a to až po opakovaných urgenciách, vo veci sa vôbec nekonalo viac ako 3 roky a v zmysle mylného zápisu bola vec takmer 2 roky bez zmeny. Podľa názoru sťažovateľa v tomto prípade nemožno hovoriť o tom, že okresný súd konal vo veci čo možno najplynulejšie, pokiaľ mu to dovoľujú objektívne skutočnosti spočívajúce v zaťažnosti sudcov a zamestnancov. Pochybenie okresného súdu, ako aj porušenie uvedeného práva sťažovateľa bolo preukázané, rovnako aj primeranosť požadovaného finančného zadosťučinenia.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože s ohľadom na predmet konania a po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou a so stanoviskami účastníkov konania dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

8. Podstatu ústavnej sťažnosti sťažovateľa tvorí námietka, že v dôsledku nečinnosti okresného súdu došlo v napadnutom konaní k vzniku zbytočných prietáhov odôvodňujúcich vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

9. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 302/2020).

10. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietáhom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou spravidla zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú (i) právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, (ii) správanie účastníka súdneho konania a (iii) postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa. Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj ústavnú sťažnosť sťažovateľa.

11. Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že v napadnutom konaní sťažovateľ ako správca majetku úpadcu žiada od žalovaného ako štatutárneho orgánu úpadcu zaplatenie zmluvnej pokuty. Tento typ konania tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti okresných súdov, preto ju nemožno považovať za právne zložitú. Z obsahu súdneho spisu ústavný súd nezistil ani žiadne také okolnosti, na základe ktorých by bolo možné napadnuté konanie posúdiť ako zložitú po skutkovej stránke. V súvislosti s týmto kritériom tak nie je možné okresný súd zbaviť jeho zodpovednosti za priebeh napadnutého konania a s tým súvisiaci vznik prietáhov.

12. Z hľadiska významu konania pre sťažovateľa napadnuté konanie nespĺňa kritérium osobitného významu, resp. osobitnej rýchlosti konania, čo ústavný súd zohľadnil pri rozhodovaní o výške primeraného finančného zadosťučinenia v časti V tohto nálezu.

13. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v napadnutom konaní, ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorú by bolo možné pripísať na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k zbytočným prietáhom. Sťažovateľ bol v konaní aktívny, v súdom určených lehotách sa vyjadroval k všetkým jemu zasielaným vyjadreniam a výzvam. Zároveň svojimi podaniami opakovane žiadal súd o poskytnutie informácie o stave konania, ako aj o nariadenie pojednávania, resp. vykonanie potrebných procesných úkonov. Svoj záujem o rýchle prerokovanie návrhu preukázal aj podaním sťažnosti na postup súdu podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

14. Napokon ústavný súd hodnotil postup okresného súdu z hľadiska existencie zbytočných prietáhov v napadnutom konaní, vychádzajúc z ústavnej sťažnosti, z vyjadrenia okresného súdu a z predloženého súdneho spisu. Z obsahu spisu predloženého okresným súdom v tejto veci vyplýva, že konanie sa začalo podaním žaloby 28. februára 2018, pričom okresný súd prijal meritórne rozhodnutie 13. februára 2023, t. j. po podaní tejto ústavnej sťažnosti, ktoré však

v dôsledku podaného odvolania nenadobudlo právoplatnosť. Okresný súd od začatia konania nepostupoval optimálne a pružne, keď len proces doručovania žaloby a následných vzájomných vyjadrení sporových strán trval viac ako rok a osem mesiacov, čo bolo spôsobené tým, že čisto administratívne úkony súvisiace s doručovaním podaní strán boli vykonávané vždy s odstupom viacerých mesiacov (napr. duplika žalovaného doručovaná sťažovateľovi až s odstupom 8 a pol mesiaca od jej doručenia súdu). Napadnuté konanie je zároveň poznačené aj významným obdobím nečinnosti, keď v období od 4. novembra 2019, keď súd doručil sťažovateľovi dupliku žalovaného na vedomie, až do 26. januára 2023, keď sa uskutočnilo prvé pojednávanie, okresný súd bez akéhokoľvek ospravedlniteľného dôvodu nekonal. Toto obdobie absolútnej nečinnosti bolo z veľkej časti zapríčinené v dôsledku pridelenia spisu do nesprávneho súdneho oddelenia v období od 21. mája 2020 do 4. mája 2022 a celkovo malo za následok predĺženie konania o viac ako tri roky. Napokon nečinnosť okresného súdu v uvedenom období priznal aj predseda okresného súdu, ktorý sťažnosť sťažovateľa na prieťahy v konaní vyhodnotil ako dôvodnú. Už len tá skutočnosť, že prvé pojednávanie vo veci sa konalo 26. januára 2023, teda po takmer piatich rokoch od začatia konania, svedčí o tom, že okresný súd nezvolil v súdnom konaní taký procesný postup, ktorý by smeroval k rýchlemu odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ nachádza. Uvedené okolnosti tak opodstatňujú prijatie záveru, že uplatnené práva sťažovateľa týkajúce sa včasnej súdnej ochrany porušené boli.

15. Čo sa týka skutočností tvrdených okresným súdom, treba uviesť, že systémové zlyhania pri správe súdnictva bez ohľadu na to, ktorý zo štátnych orgánov za ne zodpovedá, nemôžu byť dôvodom zmarenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a nezbavujú Slovenskú republiku zodpovednosti za prieťahy (II. ÚS 481/2017). Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a ústavnej sťažnosti nie je pomenovanie príčin prieťahov v konaní alebo vyvodenie zodpovednosti vo vzťahu k stranám, ich advokátom, sudcom, súdnej administratíve, predsedom súdov či k ministrom spravodlivosti. Rovnako účelom ústavnej sťažnosti nie je dospieť k záveru, či príčiny majú objektívny alebo subjektívny charakter. V konečnom dôsledku môžu byť prieťahy v konaní zapríčinené aj subjektívnym prístupom ktorejkoľvek zo zložiek správy súdnictva. Účelom je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza sťažovateľ.

16. Personálne obsadenie súdu, jeho organizácia, vysoký počet vecí v príslušnom oddelení, ako i optimalizácia súdnictva teda nie sú dôvodmi, pre ktoré by malo byť ospravedlnené, tolerované a ústavne udržateľné porušovanie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd nad rámec poznamenáva, že táto okolnosť je z individuálneho hľadiska, teda z hľadiska osoby zákonného sudcu, pochopiteľne ospravedlniteľná, avšak z hľadiska celkovej zodpovednosti okresného súdu za plynulosť konania vo veciach účastníkov konania ju zohľadniť nemožno.

17. Na základe uvedeného, vychádzajúc aj z obsahu súdneho spisu okresného súdu, ústavný súd dospel v danom prípade k jednoznačnému záveru, že zistená nečinnosť okresného súdu, v dôsledku ktorej došlo k neprimeranému predĺženiu napadnutého konania, je ústavnoprávne neakceptovateľná. Z tohto dôvodu je namieste konštatovanie, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní boli spôsobené zbytočné prieťahy ústavnej intenzity, čím došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (výrok 1 nálezu).

18. Vychádzajúc z toho, že ústavný súd konštatoval porušenie základného práva sťažovateľa zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj zo skutočnosti, že posudzované konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu právoplatne skončené, prikázal ústavný súd podľa § 133 ods. 3 zákona o ústavnom súde Mestskému súdu Bratislava III v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietáhov (výrok 2 nálezu).

19. Zákomom č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov v znení zákona č. 398/2022 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, s účinnosťou od 1. júna 2023 vstúpili do platnosti viaceré zmeny v organizácii všeobecných súdov, ich príslušnosti a obvodov (tzv. nová súdna mapa). Uvedený zákon okrem iného priniesol zmenu kauzálnej príslušnosti v obchodnoprávných sporoch (§ 22 CSP), ako aj v konaniach podľa zákona o konkurze. Vzhľadom na uvedené a tiež vychádzajúc z Prechodných ustanovení k zriadeniu mestských súdov v Bratislave § 18n ods. 2 písm. c) zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorých od 1. júna 2023 prechádza výkon súdnictva v obchodnoprávných veciach vrátane vecí podľa § 23 a § 26 až § 29 CSP v znení účinnom od 1. júna 2023 a agendy konkurzu, reštrukturalizácie, oddĺženia a obchodného registra z Okresného súdu Bratislava I na Mestský súd Bratislava III, uložil ústavný súd príkaz konať (a rovnako aj povinnosť zaplatiť finančné zadost'učinenie a náhradu trov právneho zastúpenia) súdu, na ktorý v uvedenej veci prešiel výkon súdnictva.

V.

Primerané finančné zadost'učinenie

20. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

21. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti žiada priznať finančné zadost'učinenie v sume 2 102,71 eur, ktorá zodpovedá percentuálnej miere inflácie, o ktorú sa za obdobie nezákonných prietáhov (od 28. októbra 2019 do 18. novembra 2022) znehodnotili finančné prostriedky, ktorých zaplataenie je predmetom žaloby. Právna neistota sťažovateľa spôsobená prietáhmi v konaní porušovateľa má za následok vznik aj inej majetkovej a nemajetkovej ujmy na strane sťažovateľa, keďže sa nemôže efektívne domôcť svojho práva, nie je možné počas prebiehajúceho súdneho konania ani vyplatiť veriteľov a ukončiť konkurz, veriteľom prihláseným do konkurzu sa taktiež blokuje možnosť uspokojenia ich pohľadávok.

22. Ústavný súd uvádza, že konanie pred ústavným súdom z dôvodu namietaného porušenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov plní nielen preventívnu funkciu, ale tiež funkciu satisfakčnú, resp. kompenzačnú (náhradu nemajetkovej ujmy). V súlade s judikatúrou ústavného súdu je cieľom finančného zadost'učinenia dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

23. Pri určení primeraného finančného zadost'učinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných ESEP, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

24. Ústavný súd vzhľadom na okolnosti tejto veci považoval za potrebné priznať sťažovateľovi finančné zadosťučinenie. Pri svojom rozhodovaní vzal do úvahy všetky okolnosti danej veci, predovšetkým vznik zbytočných prietahov v konaní spôsobených nečinnosťou okresného súdu, nepriviligovaný charakter konania, ako aj skutočnosť, že po podaní ústavnej sťažnosti prijal okresný súd meritórne rozhodnutie. Po zohľadnení týchto okolností, majúc na pamäti to, že cieľom priznania primeraného finančného zadosťučinenia je len zmiernenie ujmy pocitovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, považoval ústavný súd za primerané priznať sťažovateľovi finančné zadosťučinenie v sume 1 200 eur podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde (výrok 3 nálezu).

VI.

Trovy konania

25. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 796,28 eur.

26. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov [§ 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) a § 16 ods. 3 vyhlášky]. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2023 je 208,67 eur a hodnota režijného paušálu je 12,52 eur. Sťažovateľovi vznikol nárok na náhradu trov konania za tri úkony právnej služby uskutočnené v roku 2023 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti ústavnému súdu, vyjadrenie). Trovy právneho zastúpenia vo výške 663,57 eur, keďže advokát je aj platcom dane z pridanej hodnoty, sa v danom prípade podľa § 18 ods. 3 vyhlášky zvyšujú o 20 % (132,71 eur). Výsledná suma, ktorú ústavný súd priznal sťažovateľovi ako náhradu trov právneho zastúpenia, predstavuje sumu 796,28 eur.

27. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť právnomu zástupcovi sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. júna 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu